

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Dış Ticaret Beklenti Anketi 2025 Yılı 4.Çeyrek Dönemi Beklentilerine İlişkin Genel Değerlendirmeler

İçindekiler

DTBA Hakkında Dönemsel Bilgiler.....	1
İhracat ve İthalat Beklenti Endekslerine İlişkin Genel Değerlendirmeler	1
İhracata İlişkin Değerlendirmeler	1
İthalata İlişkin Değerlendirmeler	2

Dış Ticaret Beklenti Anketi Beklenti Endeksleri

2025 Yılı
4.Çeyrek

DTBA Hakkında Dönemsel Bilgiler

2025 yılının 4. çeyreğine ilişkin soruların yer aldığı anket formu 1389 firmaya gönderilmiş olup, 1212 Firma anketi yanıtlamıştır. Buna göre, anketin cevaplanma oranı %87,3 olmuştur.

Anketi yanıtlayan 1212 firma, 2024 Eylül ayı itibarıyla yıllıklandırılmış rakamlara göre toplam ihracatın %46,4'ünü ve toplam ithalatın %57,8'ini temsil etmektedir. Anket formunu yanıtlayan firmaların %23,3'ü sadece ihracat ve %15,2'si sadece ithalat yaparken, %61,5'i hem ihracat hem ithalat yapmaktadır.

İhracat ve İthalat Beklenti Endekslerine İlişkin Genel Değerlendirmeler¹

2025 yılı 4. çeyrek:

❖ **İhracat Beklenti Endeksi 105,3** seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İhracat Beklenti Endeksi	▼
İhracat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	▲
İhracat Siparişi Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	▲
Şu Anda Kayıtlı İhracat Sipariş Düzeyi	▼
İhracat Sipariş Düzeyi (Son 3 Ay)	▼

İhracat Beklenti Endeksine dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi ve ihracat sipariş beklentisi bir önceki çeyreğe göre endeksi artış yönünde etkilerken, şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler ve son 3 aydaki ihracat sipariş düzeyi bir önceki çeyreğe göre endeksi azalış yönünde etkilemiştir.

❖ **İthalat Beklenti Endeksi 114,8** seviyesinde gerçekleşmiştir.

İthalat Beklenti Endeksine dâhil edilen soruların yayılma endekslerine göre; gelecek 3 aya ilişkin ithalat beklentisi, ithalat birim fiyatı beklentisi ve şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyi bir önceki çeyreğe göre endeksi azalış yönünde etkilerken son 3 aydaki ithalat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler bir önceki çeyreğe göre endeksi artış yönünde etkilemiştir.

Dış Ticaret Beklenti Endeksleri	Bir Önceki Çeyreğe Göre Değişim
İthalat Beklenti Endeksi	▲
İthalat Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	▼
İthalat Birim Fiyatı Beklentisi (Gelecek 3 Ay)	▼
Şu Anda Kayıtlı İthalat Sipariş Düzeyi	▼
İthalat Sipariş Düzeyi (Son 3 Ay)	▲

Yeşil oklar artışı, kırmızı oklar azalışı ve mavi eşittir işareti değişmediğini göstermektedir.

İhracata İlişkin Değerlendirmeler

2025 yılının 4. çeyreğine ilişkin beklentileri ölçmeyi amaçlayan DTBA'ya ihracatçı firmalardan (1028 firma) katılımın en fazla olduğu ilk 5 sektör; ana metal sanayi (97 firma), gıda ürünlerinin imalatı (80 firma), başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (62), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (61 firma) giyim eşyalarının imalatı (58 firma) olarak sıralanmaktadır.

Gelecek 3 aylık dönemde ihracatçı firmaların ilk defa ihracat yapmayı planladığı ilk ülke ABD olmuştur. İkinci Mısır olurken Meksika üçüncü sırada yer almıştır.

¹Endekslere dâhil edilen soruların yayılma endeksleri ihracat/ithalat rakamlarına göre ağırlıklandırılmış frekanslar üzerinden hesaplanmıştır.

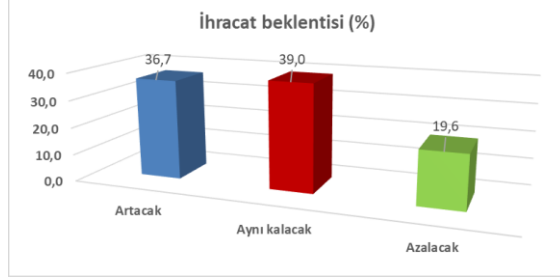

Dış Ticaret Beklenti Anketi Beklenti Endeksleri

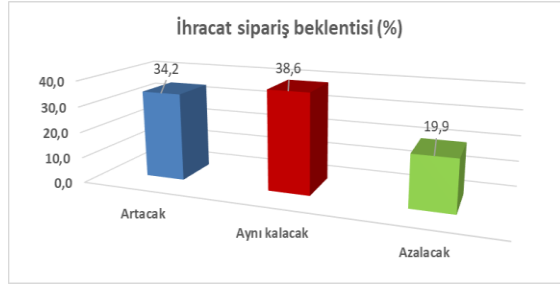
2025 Yılı
4.Çeyrek

Ankete katılım sağlayan ihracatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 4. çeyrekte²,

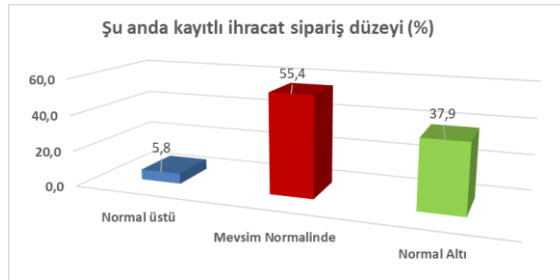
ihracatçı firmaların %36,7'si ihracatının artacağını belirtirken, %19,6'ı azalacağını belirtmiştir. Buna göre denge, ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

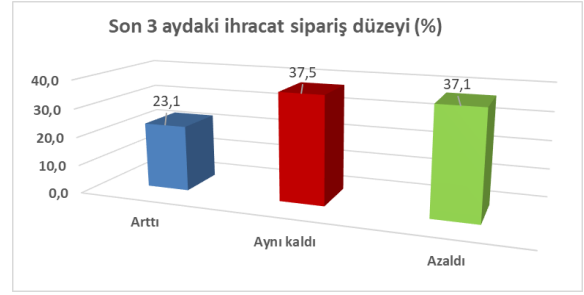
ihracat siparişlerinde artış bekleyenlerin oranı %34,2 olurken azalış bekleyenlerin oranı %19,9 olarak gerçekleşmiştir. Buna göre denge ihracat siparişlerinin artacağı yönündedir.

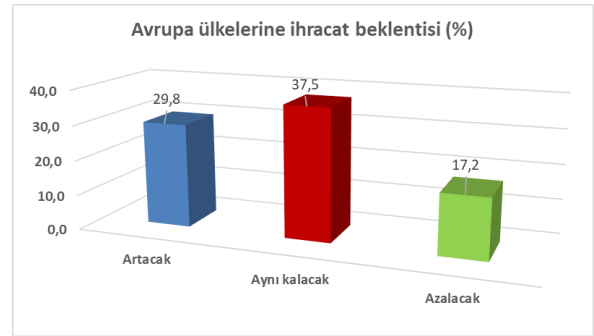
Şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirten firmalar çoğunluktadır. (%55,4)

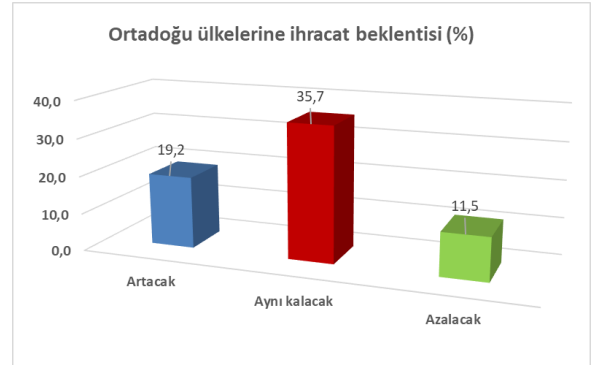
Son 3 ayda ihracat sipariş düzeyinin arttığını belirten firmaların oranı %23,1 olarak gerçekleşirken azaldığını belirten firmaların oranı %37,1 olmuştur. Buna göre, denge son üç aydaki ihracat sipariş düzeyinin azaldığı yönünde gerçekleşmiştir.

Avrupa ülkelerine yönelik ihracatın artacağını belirtenlerin oranı %29,8 olurken azalacağını belirtenlerin oranı %17,2 olmuştur. Buna göre, denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

Ortadoğu ülkelerine ihracatın aynı kalacağını belirten firma sayısı çoğunlukta olup (%35,7) denge ihracatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

İthalata İlişkin Değerlendirmeler

2025 yılı 4. çeyrekte, ithalatçı firmalardan (929 firma) DTBA'ya katılımın en fazla olduğu ilk 5 sektör; ana metal sanayi (135 firma), kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı (120 firma), başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı (99 firma), motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı (45 firma) ile bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet

²Denge, olumlu beklentilerin yüzdesinden olumsuz beklentilerin yüzdesi çıkartılarak hesaplanmaktadır.

Dış Ticaret Beklenti Anketi

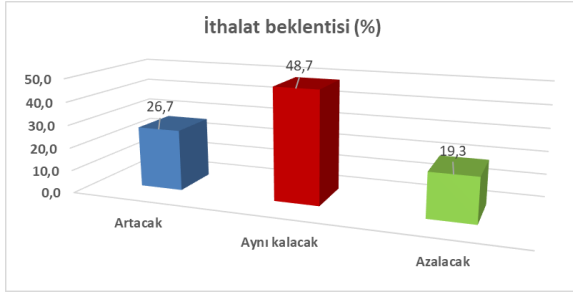
Beklenti Endeksleri

2025 Yılı
4.Çeyrek

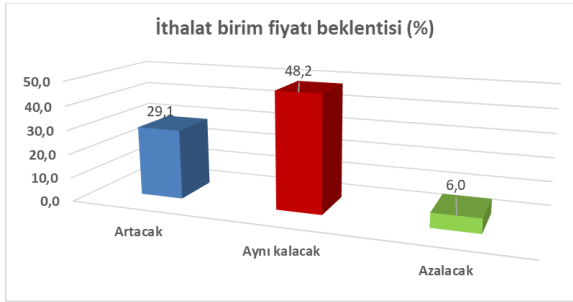
faaliyetleri (43 Firma) olmuştur.

Ankete katılım sağlayan ithalatçı firmaların cevaplarına göre 2025 yılı 4. çeyrekte³,

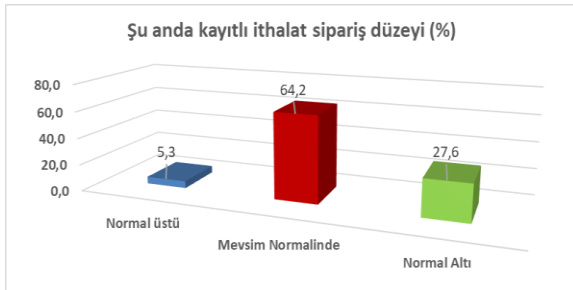
ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar (%48,7) çoğunlukta olmakla birlikte denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

İthalat birim fiyatının 4. çeyrekte artacağını belirtenlerin oranı %29,1 olurken, azalacağını belirtenlerin oranı %6'dır. Denge, ithalat birim fiyatının artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

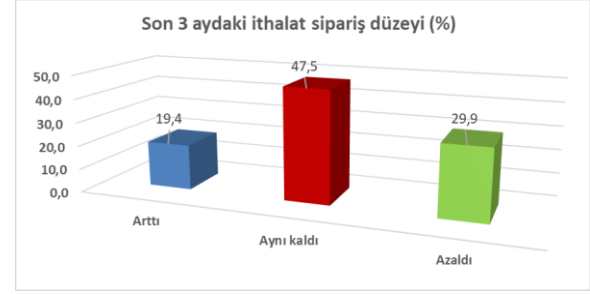

Şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyinin mevsim normalinde olduğunu belirtenlerin oranı %64,2 olurken, denge normalin altında gerçekleştiğini belirtenlerin lehine gerçekleşmiştir.

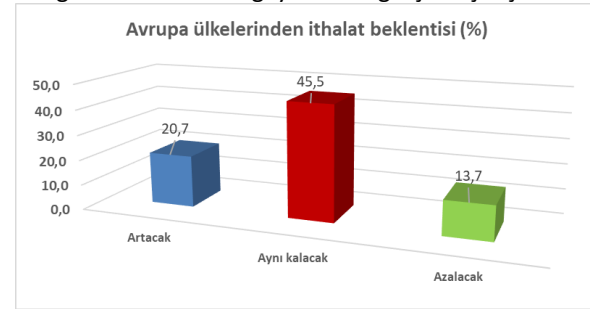

Son 3 ayda ithalat siparişlerinin aynı kaldığını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%47,5) denge ithalat siparişlerinin azalacağı yönünde

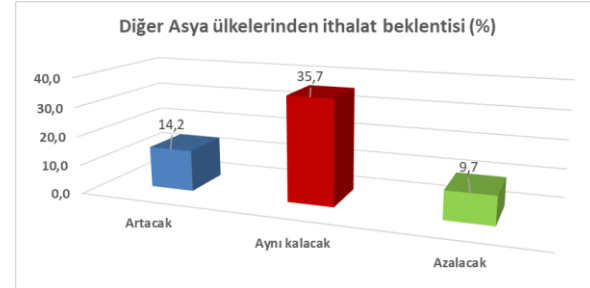
gerçekleşmiştir.

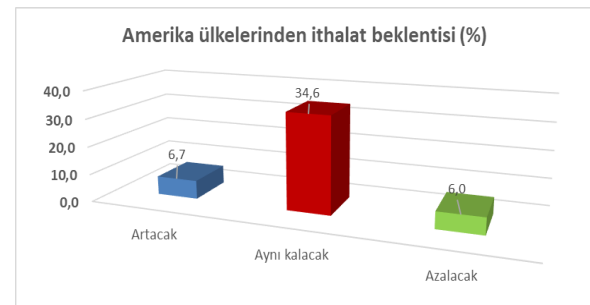
Avrupa ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta olmakla birlikte (%45,5) denge ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

Diğer Asya ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%35,7) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

Amerika ülkelerinden ithalatının aynı kalacağını belirten firmalar çoğunlukta (%34,6) olmakla birlikte denge, ithalatın artacağı yönünde gerçekleşmiştir.

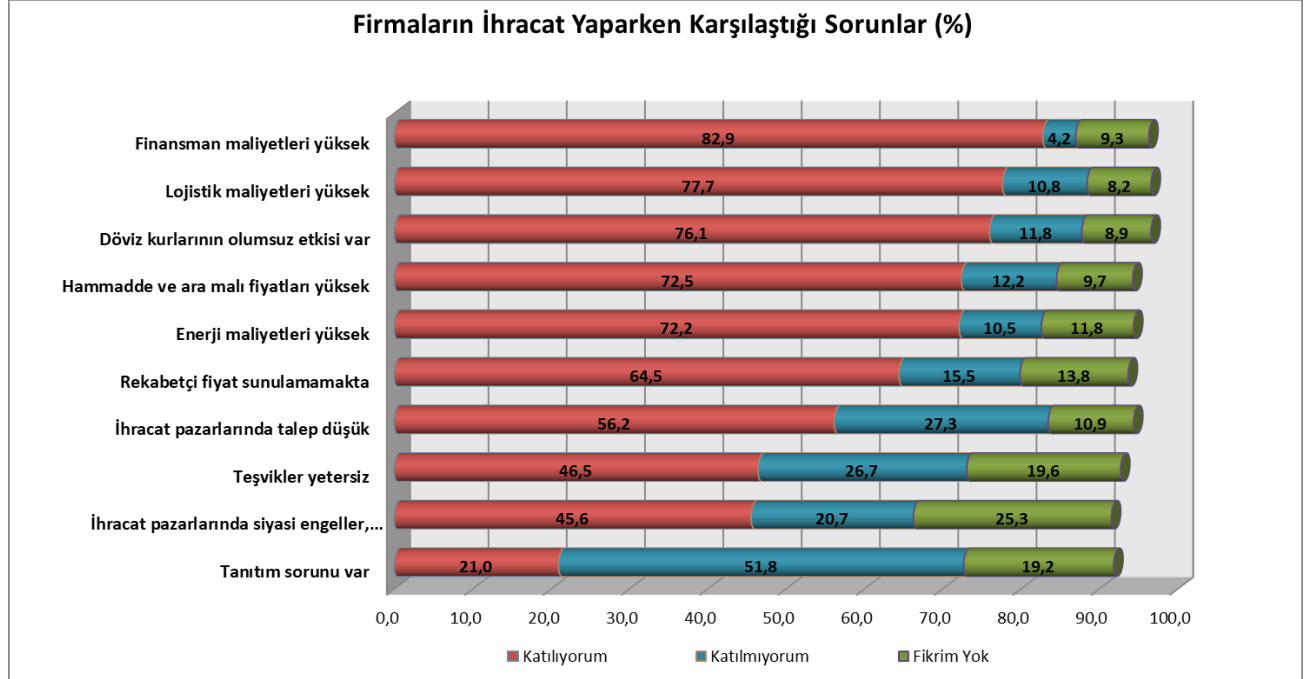

³Grafiklerde yer alan istatistikler frekanslar üzerinden hesaplanmakta olup ithalat ile ağırlıklandırılan yayılım endekslerinden farklılık gösterebilmektedir.

Dış Ticaret Beklenti Anketi Beklenti Endeksleri

2025 Yılı
4.Çeyrek

Firmaların ihracat yaparken karşılaştığı sorunlarda, 2025 yılı 4. çeyrek itibarıyla, ilk sırada finansman maliyetlerinin yüksekliği (%82,9), ikinci sırada lojistik maliyetlerin yüksekliği (%77,7) ve üçüncü sırada döviz kurlarının olumsuz etkisi (%76,1) gelmektedir. Bunu, sırasıyla hammadde ve ara malı fiyatlarının yüksekliği (%72,5) ile enerji maliyetlerinin yüksekliği (%72,2) takip etmektedir.

Firmaların ithalat yapma nedenlerinde, 2025 yılı 4. çeyrek itibarıyla, ilk sırada yurt içi üretimin olmaması (%60,9) gelmektedir. Bunu sırasıyla, yurt içi üretim miktarının yetersiz olması (%49,4), yurt içi fiyatların daha yüksek olması (%42,7) ve yurt içi kalitenin yetersiz olması (%41,4) takip etmektedir.

